

מב: תורה אור השלם

משוח מלחמה פרק שמיני סוטה

מסורת הש"ס

(א) [למקח מה. סנהדרין ג].
(ב) [למקח מה. סנהדרין ג].
(ג) [למקח מה. סנהדרין ג].
(ד) [למקח מה. סנהדרין ג].
(ה) [למקח מה. סנהדרין ג].
(ו) [למקח מה. סנהדרין ג].
(ז) [למקח מה. סנהדרין ג].
(ח) [למקח מה. סנהדרין ג].
(ט) [למקח מה. סנהדרין ג].
(י) [למקח מה. סנהדרין ג].

הגהות הב"ח

(א) [למקח מה. סנהדרין ג].
(ב) [למקח מה. סנהדרין ג].
(ג) [למקח מה. סנהדרין ג].
(ד) [למקח מה. סנהדרין ג].
(ה) [למקח מה. סנהדרין ג].
(ו) [למקח מה. סנהדרין ג].
(ז) [למקח מה. סנהדרין ג].
(ח) [למקח מה. סנהדרין ג].
(ט) [למקח מה. סנהדרין ג].
(י) [למקח מה. סנהדרין ג].

לענין רש"י

(א) [למקח מה. סנהדרין ג].
(ב) [למקח מה. סנהדרין ג].
(ג) [למקח מה. סנהדרין ג].
(ד) [למקח מה. סנהדרין ג].
(ה) [למקח מה. סנהדרין ג].
(ו) [למקח מה. סנהדרין ג].
(ז) [למקח מה. סנהדרין ג].
(ח) [למקח מה. סנהדרין ג].
(ט) [למקח מה. סנהדרין ג].
(י) [למקח מה. סנהדרין ג].

מוסף רש"י

(א) [למקח מה. סנהדרין ג].
(ב) [למקח מה. סנהדרין ג].
(ג) [למקח מה. סנהדרין ג].
(ד) [למקח מה. סנהדרין ג].
(ה) [למקח מה. סנהדרין ג].
(ו) [למקח מה. סנהדרין ג].
(ז) [למקח מה. סנהדרין ג].
(ח) [למקח מה. סנהדרין ג].
(ט) [למקח מה. סנהדרין ג].
(י) [למקח מה. סנהדרין ג].

ממנו דברי מערכי מלחמה. מי ראו לחזור ומי ראו לילך וחזרו
הלאים לחזור כגון כנה בית ונטע כרם ואירש אשה וירא וכן
הלכז. ואע"ג דכתיב כהן ודבריו השוטרים לקמן דאמרין דכאן
לכו אלף השוטרים משמעין דבריו לעם: אל ירד לבככם אל
סירא ואל חספא ואל סערט. ארבעה
אזהרות כנגד ארבעה דברים שהעובדי
כוכבים היו עושין לאיים מגיפין
במריסין ומריעין בקרנות ולווחין
בזולת ורומסין כלהלן סוסיהן
ודיהרומסין אלף לחלות חרבות ושפעת
קלגסיס הן עיקר המלחמה ואין
לאיים: בגילוי פנים. בחופזה: כרו.
בחרו: לדרו פיו. אמר פיו את כשלונו:
וירד אלי. משמע עליו שהוא יגבר
דלוה ליה למימר וילתם אתי: ואידך
וסכני. ואע"ג דהדר אמר ואם אני
אזול לו והכימיו מכל מקום פתחת
פיו לרעמו: דוד הדר קאמר ליה
ואני כה. ואין זו פתחת פה לרעה
דלמר ליה אתה כה למשול כי על
ידי דבר שאין בו ממש ואני כה
למשול כך נשם שהנחמנות שלו:
כנגד ארבעים יום. שאחריה מורה
התקבל יתן לו כח להתייב: מכל
מוס. מתוקן ומנוקד מכל מוס על
כיעור: שבאחי. ארבעה (א) היו
(ב) דלקמן: בר משה פאטי וד
נאנאי. בן התעורר צדקו ונאנאי
אנשים על אחרים בלילה אחד ומתעברה
מן אחד נמלא האחד אחי וכוון
מנאפס: נאנאי. זהו אב כלשון
פרסי: פאטי. פרסעריא. ולשון אש
הבינים שאל מכן אנשים הרבה:
כסבי מערוב. ממערות פלשתיים:
כסבי ערפה. שם האחת ערפה (רח)
(א) וכתיב הרפה אשר בילדי הרפה
והיא ערפה דלמחר לקמן שגור
עליה שיפלו בניה בחרב ביד בני
רות שדקק בשמינה: עורפין
אופס. הפקירה עזמה ככהמה
(ב) פנים כנגד עורף: כרסיוס.
חטין כמיוסין: סף ומדון וגילס ויכני.
כולס כספר שמואל: בני השוקס.
ששקה לחמותה ולפרד עמהה של
נתייירה: וכסבינה עוד. פעם שני
דלעיל מיני כתיב ונאנאי קולן ומכנינה:
ארבע דמעות. שתי כריות משתי עינים:
חן. לשון חן. הודיעו הכתוב של קיפר
בחני גבורתו: לאודועי כמכני דדור.
שנלחם עם גבור כמיוס: כסבי שוכר.
בספר שמואל (ב') ויכני שוכר בדברי
הימים (א') (ט'): אשפתו כקבר פסוח.
בחיילות של נבוכדנצר כתיב. ואידי
דנקט פלוגתא דרז שמואל דדרשות
דקראי נקט לה: מפני שאומנים.
אלל אינס גבורים: של זבל. מחמת
שאינן הרבה בגבורה: שפע מינה.
מדקאמר שמה תאמר חולי מעיים
הס: ליערם כנפשיה. לבקש לו
רפואות טרם יכבד חוליו עליו:
דאנה כלב איש ישמנה. ישמנה
מדעסו. ישמנה לאחרים: וכל
כך למע. אמר להם ומה היא
הנעמה הזו שהנטיח כי ה' אלהים
ההולך ולא אמר כי ה' אלהים עמכם
ומה היא הליכה זו דמשמע הולך
ממש: שהסם וכל כינויו עומדין
בארון. היולא עומס במלחמה:
שפיטפט

שמעו דברי מערכי המלחמה וחזרו במלחמה
מה הוא אומר אל ירד לבככם אל תיראו
ואל תחפזו ואל תערצו כנגד ארבעה דברים
שעובדי כוכבים עושין מגיפין ומריעין צווחין
ורומסין: פלשתיים באו בנצחונם של גלית
כו': גלית אמר רבי יוחנן שעמד בגילוי
פנים לפני הקב"ה שנאמר יברו לכם איש
וירד אלי וואין איש אלא הקב"ה שנא' ה'
איש מלחמה אמר הקב"ה הריני מפילו
על יד בן איש שנא' וידור בן איש אפרתי
הזה א"ר יוחנן משום רבי מאיר בשלשה
מקומות לכדו פיו לאותו רשע אחד ברו לכם
איש וירד אלי ואידך אם יוכל להלחם אתי
והכני וגו' ואידך דקאמר ליה לרודי הבלב
אנכי כי אתה בא אלי במקלות דוד נמי אמר
ליה אתה בא אלי בחרב בחנית ובכידון
(א) הדר אמר ליה ואנכי בא אליך בשם ה'
צבאות אלהי (וישראל) מערכות ישראל אשר
חרפת ויגש הפלשתי השכם והערב אמר
ר' יוחנן כדי לבטלן מק"ש שחרית וערבית
ויתיצב ארבעים יום א"ר יוחנן כנגד ארבעים
יום שנחנה בהן תורה ויצא איש הבינים
ממחנות פלשתיים וגו' מאי בינים אמר רב
שמבונה מכל מוס ושמואל אמר בינוני
שבאחיו דבי רבי שילא אמר שהוא עשוי
כבנין רבי יוחנן אמר בר מאה פפי וחרא
נאנאי וגלית שמו מגת תני רב יוסף שהכל
דשין את אמו כגת כתיב מערות וקרינן
מערכות תני רבי יוסף שהכל הערו באמו
כתיב הרפה וכתיב ערפה רב ושמואל חד
אמר הרפה שמה ולמה נקרא שמה ערפה
שהכל עורפין אותה מאחריה וחד אמר
ערפה שמה ולמה נקרא שמה הרפה שהכל
דשין אותה כהרפות וכן הוא אומר ויתקח
האשה ותפרוש המסך על פני הבאר ותשטח עליה הרפות ואי בעית
אימא מהבא יאם תכתש את האויל במכתש בתוך הרפות בעלי ואת
ארבעת אלה יולדו להרפה בנת ויפלו ביד דוד וביד עבדיו נינהו
אמר רב חסדא סף ומדון גלית וישבי בנוב ויפלו ביד דוד וביד עבדיו
דכתיב ויתשק ערפה לחמותה ורות דבקה בה אמר רבי יצחק אמר הקדוש
ברוך הוא יבואו בני הנשוקה ויפלו ביד בני החמות וכתה ויצאו ממנה ארבעה גבורים
אבדו דמעות שהורידה ערפה על חמותה וכתה ויצאו ממנה ארבעה גבורים
שנאמר ותשאנה קולן ותבכינה עוד כתיב חן חניתו וקרינן עין חניתו אמר
רבי אלעזר עדיין לא הגיענו לחצי שבחו של אותו רשע מכאן שאסור לספר
בשבחן של רשעים ולא לפתח ביה כלל לאודועי שבחיה דדוד: בני
עמון באו בנצחונם של שוכר כו': כתיב שוכר וכתוב שוכר רב ושמואל
חד אמר שופך שמו ולמה נקרא שמו שוכר שעשוי כשוכר וחד אמר
שוכר שמו ולמה נקרא שמו שופך שכל הרואה אותו נשפך לפניו כקיתון
אשפתו כקבר פסוח כולם גבורים רב ושמואל ואמרי לה רבי אמי ורבי
אסי חד אמר בשעה שזורקין חץ עושין אשפות אשפות של חללים
ושמא תאמר שאומנין בקרב ח"ל כולם גבורים וחד אמר בשעה שעושין
צוריהן עושין אשפות אשפות של זבל ושמא תאמר מפני שחולי
מעיים הם תלמוד לומר כולם גבורים אמר רב מרי שמע מינה האי מאן
דנפיש ויכליה חולי מעיים הוא למאי נפקא מינה לישרא בנפשיה דדאגה
כלב איש ישמנה י"ר אמי ורבי אסי חד אמר ישמנה מדעתו וחד אמר
ישמנה לאחרים: ואתם אי אתם כן כו': וכל כך למה מפני שיהשם וכל כינויו
מונחין

מאה פפי וחד נאנאי. בירושלמי בפרק המולך אנמרא וחייבין
אשם תלוי את ש"מ [שהאשה] מתעברת וחוזרת ומתעברת
את ש"מ שאין האשה מתעברת משני בני אדם כאלה ופליגי על
רבנן דאגדה דרנן דאגדה אומרים
פלשתיים ממאה ערלות פלשתיים שהערו
בה מאה ערלות פלשתיים אמר רבי
מתניא ולא פליגי עד שלא נסרחה
הזרע האשה מתעברת משני בני
אדם כאלה משנרחה הזרע אין האשה
מתעברת משני בני אדם כאלה זה
משמע שכולן מאה היו אבותיו שהרי
מכולן מתעברה אמו ולא כפי רש"י
שפירש וחד נאנאי שאלח מהן אביו
ופי הערוך נאנאי כלל שנאל עליה
מאה אנשים וכלל אחד וכן מפורש
בירקא רבא ובאגדה דשמואל אמר
ר' יצחק אמה הליה שפירשה ערפה
מחמותה נתרענו בה גיים של מאה
בני אדם הלא דכתיב והוא מדבר
עמם והנה איש הבינים וגו' ממערכות
פלשתיים ממערות כתיב ממאה ערלות
פלשתיים רבי תחומא אמר אף כלל
אחד שנאמר ויאמר הפלשתי אל דוד
הכלל אנכי וגו' ותו הסם ויפליג
ארבעים יום אמר רבי דרביה כ"ר
יצחק כשכר ארבעים פסיעות שהלכה
ערפה עם חמותה נחלה לבנה ארבעים
יום: מפני שהשם יבא בנינו
מונחין בארון. מוספתא (פ"ט) כי
ה' אלהים ההולך עמכם זה השם
הנחמן בלחן שנאמר וישלח אותם
משה וגו' מלמד שהיה פתח משוח
מלחמה וכלי הקודש זה הארון ויש
אומרים אלו כנדי כהנה שנא' ובגדי
הקודש אשר ללחנה רבי יהודה בן
לקיש אומר ד' ארונות היו עמהם
זה שיואל עמם למלחמה היו בו כנדי
לחנות שנאמר ויסעו מחר ה' וגו'
זה שהיה עמם היה בו ס"מ שנאמר
ויעלו לעלות וגו' ובירושלמי אמר
לחן אחד היה:

מאלו התוס' לא מצאתי יותר
האשה ותפרוש המסך על פני
אימא מהבא יאם תכתש את האויל
במכתש בתוך הרפות בעלי ואת
ארבעת אלה יולדו להרפה בנת
ויפלו ביד דוד וביד עבדיו נינהו
אמר רב חסדא סף ומדון גלית וישבי
בנוב ויפלו ביד דוד וביד עבדיו
דכתיב ויתשק ערפה לחמותה ורות
דבקה בה אמר רבי יצחק אמר הקדוש
ברוך הוא יבואו בני הנשוקה ויפלו
ביד בני החמות וכתה ויצאו ממנה
ארבעה גבורים שנאמר ותשאנה
קולן ותבכינה עוד כתיב חן חניתו
וקרינן עין חניתו אמר רבי אלעזר
עדיין לא הגיענו לחצי שבחו של אותו
רשע מכאן שאסור לספר בשבחן של
רשעים ולא לפתח ביה כלל לאודועי
שבחיה דדוד: בני עמון באו בנצחונם
של שוכר כו': כתיב שוכר וכתוב שוכר
רב ושמואל חד אמר שופך שמו ולמה
נקרא שמו שופך שכל הרואה אותו
נשפך לפניו כקיתון אשפתו כקבר
פסוח כולם גבורים רב ושמואל ואמרי
לה רבי אמי ורבי אסי חד אמר בשעה
שזורקין חץ עושין אשפות אשפות של
חללים ושמא תאמר שאומנין בקרב
ח"ל כולם גבורים וחד אמר בשעה
שעושין צוריהן עושין אשפות אשפות של
זבל ושמא תאמר מפני שחולי מעיים הם
תלמוד לומר כולם גבורים אמר רב מרי
שמע מינה האי מאן דנפיש ויכליה חולי
מעיים הוא למאי נפקא מינה לישרא
בנפשיה דדאגה כלב איש ישמנה י"ר
אמי ורבי אסי חד אמר ישמנה מדעתו
וחד אמר ישמנה לאחרים: ואתם אי אתם
כן כו': וכל כך למה מפני שיהשם וכל
כינויו מונחין

